

Projekt Zelený Ostrov

V letošním školním roce probíhal ve třetích třídách zajímavý projekt Zelený ostrov, který byl zaměřen na environmentální výchovu a seznámil děti v hodinách prvouky se skutečným příběhem známého ostrova Krakatau, jenž byl po sopečném výbuchu zcela zničen, ale po letech se na něj život zase vrátil. Cílem projektu bylo rozvíjet u dětí citlivý vztah k přírodě a upevňovat zodpovědný přístup k ochraně životního prostředí. Na projektu se podíleli žáci 9. ročníků, kteří na sebe vzali úlohu lektorů. Pojdme si nyní stručně shrnout, čím vším se naši třetáci v průběhu práce na projektu zabývali.

1. vyučovací hodina - Příběh ostrova Krakatau

V úvodní hodině Barbora Pastrňáková (9. B) seznámila třetáky se skutečným indonéským ostrovem Krakatau se třemi vulkanickými vrcholy (Rakata, Danan a Perboewatan), který vyvstal z hlubin moře mezi Jávou a Sumatrou před 10 000 lety. Byl to ostrov vulkanického původu. Jeho svahy byly pokryty tropickými džunglemi obývanými pestrá zvířenou až po samý jícen sopky do té doby, dokud sopka nezačala chrlit lávu. Ostrov byl po sopečné erupci zcela zničen. Výbuch doslova utál dvě třetiny ostrova, rozpůlil nejvyšší horu Rakata, která dnes na severní straně kolmo spadá do moře. Vrcholy Danan a Perboewatan zcela zmizely. Po šesti měsících se ale život na ostrov znovu navrátil. Stal se opět zeleným ostrovem plným života.

Legenda o vzniku ostrova Krakatau vysvětluje dětem přírodní zákonitosti a působení člověka na životní prostředí, možnost zkoumat a objevovat zákonitosti návratu života na místa zničená výbuchem sopky.

2. vyučovací hodina – Sopečný ostrov

Ve druhé hodině vyprávěli David Pěkník a Filip Georgiovský (9. B) o sopkách, na příkladech vysvětlili, jak sopka vlastně vypadá, odkud vytéká horká láva a co ji provází (zemětřesení, tsunami). Žáci pak pomocí dlaní, různých nástrojů či předmětů simulovali zvuky probouzejícího se vulkánu až k jeho samotné explozi. Chlapci žákům také ukázali, jak sopka funguje. K tomu jim posloužila láhev Coca-Coly a bonbony Mentos. Chemická reakce těchto dvou potravin připomíná velmi silnou erupci vulkánu.

3. vyučovací hodina – Kameny a půda

V této hodině Karla Tyrliková a Sabina Dobrovská (9. B) seznámily žáky s tematikou neživé přírody, kamenů – nerostů a hornin. Dále také se vznikem půd zvětráváním hornin a rozkladem rostlin a živočichů. Žáci určovali některé běžné horniny a nerosty. Pokusem s kyselinou octovou se přesvědčili, že lastury měkkýšů obsahují vápenec. Unikající bublinky oxidu uhličitého způsobují šumění. Už od nepaměti se věří, že léčivé kameny jsou úzce spojeny se znamením zvěrokruhu. Zvolíme-li vhodný kámen, bude na nás jeho léčivá síla a energie působit mnohem

lépe než na ostatní. Třetáci si určitě zapamatovali, jaký je ten jejich pravý, který je ochrání.

4. vyučovací hodina – Pavouček

První živou bytostí na ostrově byl obyčejný pavouček. Dostal se tam pomocí lehoučkých pavoučích vláken nesených větrem. Melanie Králíková a Nela Miková (9. B) představily žákům tělo pavouků a různé zajímavosti z pavoučího světa. Společně si vytvořili velkou pavoučí síť a každý žáček si vyrobil malého pavoučka, kterého umístil do pavučiny.

5. vyučovací hodina – Semínka

Lucie Pohludková a Kristýna Rainochová (9. B) ukázaly dětem rozmanitost semen a plodů v přírodě, odhalily jim taktiky jejich šíření a upozornily je na zázrak, který je skrytý v obyčejném semínku. Rostliny na ostrově dokázaly ve velmi krátkém čase obydlet nehostinná místa. V pracovních listech žáci hledali ukrytá semínka a přemýšleli o tom, co vše může být ze semen vyrobeno pro naše běžné použití. Na závěr si děti vyrobily panenku létalku, která připomínala nažky javoru.

6. vyučovací hodina - Zvířata

Po šesti letech se stalo z ostrova nádherné místo. Objevila se i první zvířata, mouchy a motýli poletovali nad květy, pavouci naopak čekali, až se hmyz chytí do jejich sítí. O zvířatech ostrova si připravili aktivity Marek Bordovský a Filip Křížák (9. A). V pracovním listu se žáci převtělili do role objevitelů a hledali v něm ukryté motýly, varana, mšici, plže, mnohonožku, papoušky, brouka a mouchu, které si vybarvili. Zajímavou aktivitou byla ta s názvem Slepé dvojice. Pracovali ve dvojicích, jeden „mluvka“ a druhý malíř. Malíř měl za úkol nakreslit podle nápovědy mluvky co nejvěrnější kopii zvířátka z obrázku. Vznikly tak velmi originální kresby.

7. vyučovací hodina – Rostliny

Tereza Skalková (9. A) a Michaela Konečná (9. B) měly za úkol představit ostrov jako rozmanitý svět rostlin – život na Zemi je závislý na zelených rostlinách. Třída se stala rozkvetlou loukou a na ní děti určovaly rostliny, zjišťovaly, kde rostou, k čemu se využívají. Pak si žáci zahráli společně na „Lovce orchidejí“. Z louky se přenesli do amazonského pralesa, kde vyhledávali barevné lístečky - lístky orchidejí. Květy svou barevností lákají hmyz, který napomáhá k opylení a následně ke vzniku plodů. Měli za úkol nasbírat co nejvíce lístečků – orchidejí. Ale pozor – ve volné přírodě to takhle nejde!!!

8. vyučovací hodina – Lidé

Kouzelný mladý ostrov lákal řadu přírodovědců, cestovatelů, ale také umělců. Když pak odjeli a vítr rozfoukal jejich stopy, zdálo se, že tu nic po nich nezůstalo. Ale přece. Nádrž se sladkou vodou, ze zbytků potravin, která tu nechali, vyklíčila semínka

papriky. Tak lidé nezáměrně začali ovlivňovat přírodní děje na ostrově. Denisa Polková a Anička Skotnicová (9. A) namixovaly s dětmi „papírový vitamínový koktejl“ z mrkve, ryby, hrášku a papriky. V koktejlu se po vybarvení potravin objevila písmenka vitamínů, které jsou v nich zastoupeny. Víte jaké? Přece A, B, C a D. Ve skupinkách si žáci vytvořili mapy ostrova a nakonec po vzoru výzkumníků, kteří zanechali stopy v písku, si každý žák otiskl svou stopu na papír.

9. vyučovací hodina – Budoucnost ostrova

Jiří Strnad a Martin Veselka (9. B) zakončili poslední lekci „příběhu o zeleném ostrově“. Děti se dověděly, že v roce 1927 se Krakatau stal otcem, protože z moře se mu narodil syn. V moři se začal formovat nový vulkán, který je dnes téměř stejně velký, jako byla původní sopka. Nazývá se Anak Krakatau – Dítě Krakatau. Mladý ostrov je divoký a strašlivý, ale život ho stejně jednou přemůže. Dnes by žádný z návštěvníků ostrova Rakata nepoznal, co se přihodilo před 120 lety. Jen vodní eroze občas odkryje některý zuhelnatěný kmen jako vzpomínku na dávnou tragédii. Jaká asi nový ostrov čeká budoucnost?

Jirka a Martin spolu s dětmi přemýšleli, jak asi to na ostrově bude dále vypadat. Zároveň však zavzpomínali, co všechno se na ostrově událo během předcházejících osmi lekcí. Své vzpomínání zobrazili různými přírodními materiály na barevné karty, které představovaly jednotlivé příběhy. A jaké to byly? Příběhy o sopce, kamenech, pavoučkovi, semínku, zvířátkách, rostlinách, lidech. Ze vzniklých sad karet si vytvořili barevnou mozaiku.

Věříme, že projekt Zelený ostrov může malinko přispět k tomu, aby se nenaplnilo poselství hořké anekdoty na závěr.

Dvě planety letí vesmírem a náhodou se potkají.

Jedna je krásná, rozkvetlá, veselá a druhá špinavá, začouzená a smutná.

„Co se ti stalo?“ ptá se ta krásná.

„To víš, lidi.“ odpoví ta smutná.

Krásná odpoví: „Neboj, to přejde!“

Mgr. Květoslava Lysková

Martin Veselka a Jiří Strnad se v roli lektorů projektu cítili mezi svými mladšími spolužáky velmi dobře.

Třetáci v rámci projektu Zelený ostrov vytvořili během školního roku velké množství krásných artefaktů.